

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Управлінський облік»
на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	
Спеціальність	
Галузь знань	
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Любимов Микола Олександрович
к.е.н., доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту

Контактний телефон	+38-095-427-87-95
Електронна адреса	liubymov@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	http://www.buhoblic.puet.edu.ua/forstdz.php
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1431

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у студентів знань та вмінь щодо формування системи наукових знань з організації та методики управлінського обліку, їх практичного застосування, вдосконалення з урахуванням передового зарубіжного й вітчизняного досвіду відповідно до потреб менеджерів та в умовах змін
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції (в тому числі установча відео-лекція) та практичні заняття, самостійна робота поза розкладом. Використання методу кейсів, методики SMART, методу «Чотири кути».
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист виконаних практичних завдань та завдань для самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК
Базові знання	Наявність ґрунтовних знань з вищої та прикладної математики, економічної теорії, мікро- та макроекономіки, менеджменту, фінансового обліку, звітності підприємства, обліку за видами економічної діяльності
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати	<ul style="list-style-type: none"> Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу Здатність працювати в команді Здатність працювати автономно Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття • Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві. 	<p>Здатність бути критичним та самокритичним</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності</p> <p>Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово</p> <p>Здатність спілкуватися іноземною мовою</p> <p>Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.</p> <p>Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.</p> <p>Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування</p> <p>Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення</p> <p>Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання</p> <p>Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень</p> <p>Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій</p> <p>Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів</p> <p>Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків</p> <p>Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Організація управлінського обліку, системи обліку і калькулювання		
Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1.Ознайомлення зі змістом монографій, присвячених розвитку управлінського обліку 2.Скласти термінологічний словник до теми

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Організація управлінського обліку, системи обліку і калькулювання		
Тема 2. Склад витрат діяльності.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати реферат на тему «Особливості складу витрат за видами діяльності: у торгівлі, освітній, банківській діяльності, у агроформуваннях, автотранспортних, будівельних підприємствах»
Тема 3. Класифікація і поведінка витрат	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Підготувати повідомлення з таких питань : 1. Технологічний аналіз поведінки витрат. 2. Регресійний аналіз поведінки витрат. 3. Спрощений статистичний аналіз поведінки витрат. 2. Скласти термінологічний словник до теми
Тема 4. Методи обліку витрат і калькулювання собівартості.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	1. Сформувати таблицю порівняння методів калькулювання та обґрунтувати доречність їх використання в залежності від галузі господарювання та цілей управління. 2. Скласти термінологічний словник до теми
Тема 5. Облікі калькулювання за повними витратами	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Підготувати доповіді на теми: «Розподіл непрямих витрат на виробництво спільних продуктів»; «Розподіл виробничих накладних витрат з використанням різних баз розподілу» 2. Скласти термінологічний словник до теми
Тема 6. Облік і калькулювання за неповними (змінними) витратами.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Підготувати реферат на тему «Багатоступеневий розрахунок маржинального доходу в умовах багатопродуктового виробництва» 2. Скласти термінологічний словник до теми
Тема 7. Облік і калькулювання за нормативними витратами	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Підготувати реферат на тему «Облік відхилень від стандартних витрат у різних системах калькулювання». 2. Скласти термінологічний словник до теми
Модуль 2. Специфічні методики управлінського обліку		
Тема 8. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	1. Підібрати відео-лекції з теми 8. 2. Побудувати графіки точки беззбитковості, взаємозв'язку «прибуток-обсяг», маржинального доходу на основі самостійно підбраного цифрового матеріалу 3. Підготувати реферат на тему «Аналіз чутливості прибутку: ситуація зміни обсягу продажу та постійних витрат; зміни ціни та обсягу продажу; зміни величини змінних витрат» 4. Скласти термінологічний словник до теми

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Організація управлінського обліку, системи обліку і калькулювання		
Тема 9. Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Підготувати повідомлення на теми : 1.1. Визначення оптимального економічного розміру замовлення (оптимальної партії) табличним та графічним методом. 1.2. Сутність стратегії максимізації максимальних результатів. 1.3. Сутність стратегії максимізації мінімальних результатів 1.4. Сутність стратегії мінімізації максимального жалю. 1.5. Вирішення моделі лінійного програмування. 2. Скласти термінологічний словник до теми
Тема 10. Бюджетування та контроль	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	1. Підготувати реферат на тему «Методика підготовки фінансових бюджетів» 2. Скласти термінологічний словник до теми
Тема 11. Облік і контроль за відповідальністю центрами	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	2. Підготувати реферати «Оцінка діяльності центрів відповідальності», «Подвійна трансфертна ціна». 2. Скласти термінологічний словник до теми

Інформаційні джерела

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Верланов Ю. Ю. Управлінський облік: сучасна теорія і практика : [навчальний посібник] / Ю. Ю. Верланов, С. А. Бурлан, О. Ю. Верланов. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2015. – 340 с.
2. Голов С.Ф. Управлінський облік: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2018. – 400с.
3. Глобальні принципи управлінського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.help/article/globalni-principi-upravlinskogo-obliku/>
4. Зелікман В.Д. Управлінський облік: Навч. посібник / В.Д. Зелікман, І.М. Ізвєкова, Р.Б. Сокольська та ін. – Дніпро: НМетАУ, 2017. – 198 с.
5. Карпенко О.В. Управлінський облік [текст]: навч. посіб. // О.В. Карпенко, Д.В. Карпенко – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
6. Карпенко О.В. Управлінський облік [Електронний ресурс]: дистанційний курс для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / О.В. Карпенко – Полтава : ПУЕТ, 2020 – Режим доступу : <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1431>
7. Куцик П. О. Управлінський облік операційної діяльності підприємств оптової торгівлі : монографія / П. О. Куцик, В. І. Бачинський, О. А. Полянська [за заг. ред. П. О. Куцика]. – Львів : Видавництво «Растр-7», 2015. – 312 с.
8. Пашкевич М.С. Управлінський облік : навч. посіб. [Електронний ресурс] / М.С. Пашкевич, О.П. Дріга, А.А. Макурін; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2018. – 151 с. – Режим доступу: <http://nmu.org.ua>
9. Прохар Н.В. Облік доходів, витрат і фінансових результатів: проблеми теорії та практики: монографія/ Н.В. Прохар, Ю.О. Ночовна. – Полтава: ПУЕТ, 2012. – 257 с.
10. Сіренко Н. М. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : курс лекцій / Н. М. Сіренко, І. В. Барішевська, Ю.О. Щербина. – Миколаїв : МНАУ, 2016. – 132 с.
11. Управлінський облік: Навч. посібник / В.Д. Зелікман, І.М. Ізвєкова, Р.Б. Сокольська та ін. – Дніпро: НМетАУ, 2017. – 198 с.
12. Управлінський облік : навч. посіб. / О.М. Брадул, В. А. Шепелюк, Л. Я. Шевченко, П. Д. Камінський, та ін; ДНУЕТ. – . – Кривий Ріг. : 2017. – 113 с.
13. Фомина О.В. Управлінський облік у торгівлі : монографія / О.В. Фомина. – Київ : Київ. Нац. торг. – екон. ун-т, 2016. – 468 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://www.puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>, http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_zarahuvannya_rezultativ_neformalnoyi_osvity_0.pdf

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-7): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 8-11): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (8 балів); обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни